

Phẩm 12: CHÂN NHƯ

Thiện Hiện, khi biên chép... Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, sẽ có nhiều việc ma làm trở ngại, Bồ-tát nên biết rõ. Biết rõ rồi, phải siêng năng tinh tấn, nghĩ đúng, hiểu đúng, tìm cách xa lìa.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Đúng vậy, kính bạch Thế Tôn! Đúng vậy, kính bạch Thiện Thệ! Khi biên chép... Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tất có nhiều sự trở ngại. Ví như ngọc thần báu lớn vô giá, khó giữ được an toàn vì lắm kẻ muốn cướp. Cũng vậy, Bát-nhã ba-la-mật-đa lý thú sâu xa, đầy đủ công đức thù thắng nên các chúng Bồ-tát khi biên chép... có nhiều ác ma làm trở ngại. Mặc dù chúng có ý muốn xấu ác nhưng không thể thành tựu. Vì sao? Vì người ngu si mới bị ma làm mê hoặc. Thiện nam nào mới học Đại thừa, khi biên chép... Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, vì vậy cũng bị trở ngại.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Có người ngu si, phước tuệ mỏng, kém, không tin ưa pháp rộng lớn. Thiện nam nào mới học Đại thừa, khi biên chép... Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, vì vậy cũng bị trở ngại. Ở đời vị lai, có người ngu si, phước tuệ mỏng kém, tự mình không thể tin ưa Bát-nhã ba-la-mật-đa, thấy người khác khi biên chép... kinh kia; nương oai lực của ma làm cho trở ngại. Nên biết, hạng người như thế mắc tội vô biên, luân hồi nhiều kiếp, chịu các khổ kịch liệt.

Thiện Hiện, nếu các Bồ-tát khi biên chép... Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không bị các việc ma, thì nên biết đó đều là nhờ năng lực, oai thần của Phật. Vì sao? Vì quyền thuộc của ác ma mặc dù siêng năng, luôn tìm cách muốn làm trở ngại Bát-nhã ba-la-mật-đa; nhưng các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cũng siêng năng tìm cách hộ niệm, bảo vệ, làm cho những người biên chép... không bị các trở ngại.

Thiện Hiện, ví như người phụ nữ có nhiều con cái, hoặc năm, hoặc mười, cho đến trăm ngàn; người mẹ bị bệnh, các con mỗi người đều siêng năng tự tìm kiếm thuốc chữa, đều nghĩ: “Làm cách nào để cho bệnh của mẹ ta được lành, để thân không bị trở ngại, tên tuổi không bị diệt mất, sống lâu, an vui, chẳng sinh khổ thọ. Các thứ vui đẹp đều quy về mẹ ta. Vì sao? Vì mẹ sinh đẻ, nuôi dưỡng, thương xót chúng ta, chỉ dạy công việc thế gian rất là khó nhọc.”

Nghĩ như thế xong, tranh nhau đặt bày phương tiện, tìm việc yên ổn, che chở cho thân mẹ, chẳng để cho muỗi mòng, rắn rít, bọ cạp, mưa gió, Nhân phi nhân... không đáng ưa, xúc chạm, siêng năng gắng sức chữa trị, làm cho khỏi hẳn bệnh, sáu căn thanh tịnh, không còn các buồn khổ. Lại dùng các thứ nhạc cụ tốt đẹp nhất cung kính cúng dường và nói thế này: “Mẹ ta sinh đẻ, nuôi dưỡng, thương xót chúng ta, dạy bảo chỉ về tất cả sự nghiệp thế gian. Chúng ta lẽ nào không đền ân mẹ?”

Cũng vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thường dùng vô số phương tiện thiện xảo hộ niệm Bát-nhã ba-la-mật-đa. Người nào thọ trì, đọc tụng, tu tập, tư duy, diễn thuyết, hoặc biên chép... Như Lai cũng dùng vô số phương tiện ân cần hộ niệm, làm cho không bị tổn hại. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong các thế giới khác, hiện tại ở mười phương luôn thương xót, làm lợi ích an vui cho các hữu tình; cũng dùng vô số phương tiện thiện xảo hộ niệm Bát-nhã ba-la-mật-đa, làm cho các ác ma không thể hủy diệt, ngược lại được trụ lâu làm lợi ích an vui cho tất cả thế gian. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể sinh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, hay có thể hiển bày rõ ràng đúng

đần trí Nhất thiết trí, có thể chỉ dạy thật tướng của các pháp thế gian. Trí Nhất thiết trí cũng từ đó mà sinh ra.

Thiện Hiện nên biết, chư Phật ba đời, đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như thế, siêng năng tinh tấn tu học, chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Thế nên, Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể sinh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, có thể hiển bày rõ ràng đúng đẩn trí Nhất thiết trí, có thể chỉ dạy thật tướng của các pháp thế gian.

Thiện Hiện bạch Phật:

–Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể chỉ dạy thật tướng của các pháp thế gian? Phật giảng thuyết pháp nào gọi là thế gian?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Phật thuyết năm uẩn gọi là thế gian. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa có thể chỉ dạy thế gian sắc..., năm uẩn không có tướng biến đổi, hư hoại, nên nói Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể chỉ thật tướng các pháp thế gian. Vì sao? Vì sắc... năm uẩn không có tự tánh, nên gọi là không, vô tướng, vô nguyên, tức chân pháp giới. Chẳng phải vì các pháp không... mà có thể biến đổi, hư hoại, nên nói Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể chỉ dạy thật tướng các pháp thế gian.

Thiện Hiện, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa để có thể chứng biết khắp vô lượng, vô số, vô biên hữu tình, trình bày vô số tâm hạnh sai khác, nên nói: “Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể chỉ bày thật tướng các pháp thế gian.”

Thiện Hiện, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, chứng biết như thật tâm tán loạn của vô lượng, vô số, vô biên hữu tình; vì do pháp tánh nên không có tánh của tâm tán loạn. Đối với tâm sơ sài, vì tận diệt, vì lìa xa nên không có tánh của tâm sơ sài. Các tâm có tham, do tánh như thật nên chẳng phải có tâm tham. Các tâm có sân, do tánh như thật nên chẳng phải có tâm sân. Các tâm có si, do tánh như thật nên chẳng phải có tâm si. Trong các sự lìa tâm tham, chẳng phải có các sự lìa. Trong các sự lìa tâm sân, chẳng phải có các sự lìa. Trong các sự lìa tâm si, chẳng phải có các sự lìa. Còn đối với tâm rộng lớn thì không tăng, không giảm, cũng chẳng phải xa lìa, vì đã xa lìa thì không có tánh tâm rộng lớn. Đối với tâm lớn thì không đến, không đi, cũng không trụ vào đâu, vì không có tánh tâm lớn. Các tâm là vô lượng, không sinh, không diệt, không trụ, không khác, không chỗ nương tựa, giống như hư không rộng lớn, vì chẳng phải tâm vô lượng. Các tâm vô kiến vì không có tướng có thể đắc, vì xa lìa các thứ cảnh; chẳng phải tâm vô kiến. Vì chẳng thể thấy tâm, chẳng phải cảnh của ba loại mắt, vì không có tánh của tâm, nên chẳng phải là không thể thấy tâm.

Do những nghĩa như thế nên nói Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể chỉ bày thật tướng các pháp thế gian.

Thiện Hiện, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, chứng biết như thật vô lượng, vô số, vô biên hữu tình, hoặc xuất hiện, hoặc ẩn mất; nghĩa là biết như thật pháp tâm, tâm sở của loài hữu tình kia hoặc xuất hiện, hoặc ẩn mất, đều nương sắc, thọ, tưởng, hành, thức mà sinh ra; đó là pháp tâm, tâm sở của các hữu tình

Hoặc có người nương sắc, thọ, tưởng, hành, thức chấp Như Lai sau khi Niết-bàn, hoặc có, hoặc chẳng có, hoặc cũng có, cũng chẳng có; hoặc chẳng phải có, chẳng phải không có. Chính đây là chắc thật, ngoài ra đều hư dối.

Hoặc có người nương sắc, thọ, tưởng, hành, thức; chấp ngã và thế gian hoặc

thường, hoặc vô thường, hoặc cũng thường, cũng vô thường, hoặc chẳng phải thường, chẳng phải vô thường. Chính đây là chắc thật, ngoài ra đều hư dối.

Hoặc có người nương sắc, thọ, tưởng, hành, thức; chấp ngã và thế gian hoặc có biên giới, hoặc không biên giới, hoặc cũng có biên giới, cũng không biên giới, hoặc chẳng phải có biên giới, chẳng phải không biên giới. Chính đây là chắc thật, ngoài ra đều hư dối.

Hoặc có người nương sắc, thọ, tưởng, hành, thức chấp mạng chính là thân, hoặc là khác thân. Chính đây là chắc thật, ngoài ra đều hư dối.

Như vậy, này Thiện Hiện, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, chứng biết như thật vô lượng, vô số, vô biên hữu tình hoặc xuất hiện, hoặc ẩn mất.

Thiện Hiện, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, chứng biết như thật vô lượng, vô số, vô biên hữu tình hoặc xuất hiện, hoặc ẩn mất; nghĩa là biết như thật các sắc, thọ, tưởng, hành, thức có được đều như chân như, không hai không khác.

Thiện Hiện nên biết, chân như của Như Lai tức là chân như năm uẩn. Chân như năm uẩn tức là chân như thế gian. Chân như thế gian tức là chân như tất cả pháp. Chân như tất cả pháp tức là chân như quả Dự lưu. Chân như quả Dự lưu tức là chân như quả Nhất lai. Chân như quả Nhất lai tức là chân như quả Bất hoàn. Chân như quả Bất hoàn tức là chân như quả A-la-hán. Chân như quả A-la-hán tức là chân như Độc giác Bồ-đề. Chân như Độc giác Bồ-đề tức là chân như tất cả hạnh Đại Bồ-tát. Chân như tất cả hạnh Đại Bồ-tát tức là chân như của quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật. Chân như của quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật tức là chân như của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Chân như của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tức là chân như của tất cả hữu tình.

Thiện Hiện nên biết, chân như như thế đều không lìa nhau; chẳng phải một, chẳng phải khác, không cùng tận, không hai, cũng không hai phần, không thể phân biệt.

Thiện Hiện nên biết, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, chứng rớt ráo chân như tất cả pháp, mới đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Do vậy nên nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, có thể sinh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, là mẹ của Như Lai, thường chỉ dạy thật tướng các pháp thế gian cho Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Thiện Hiện nên biết, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đều nương Bát-nhã ba-la-mật-đa, để có thể hiểu biết như thật chân như các pháp, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác. Do hiểu biết như thật tướng chân như, nên gọi danh hiệu Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa chứng chân như, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, rất là sâu xa, khó thấy, khó biết. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều dùng các pháp chân như, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác như thế để tuyên thuyết, chỉ dạy, phân biệt rõ ràng tất cả hạnh của Đại Bồ-tát, của quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật. Chân như, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác như thế, ai có thể tin hiểu? Chỉ có Đại Bồ-tát không thoái chuyển và Đại A-la-hán viên mãn các nguyện cùng các thiện nam... đầy đủ chánh kiến, nghe Phật thuyết chân như sâu xa, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, có thể sinh tin hiểu. Như Lai nương vào tánh chân như, tự

mình chứng đắc, phân biệt chỉ rõ cho người kia.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy! Vì sao? Vì chân như vô tận nên sâu xa. Chỉ có Như Lai Hiện Đăng Chánh Giác mới có thể tuyên thuyết chỉ dạy cho chúng Đại Bồ-tát, làm cho họ phát sinh tin hiểu về tướng chân như sâu xa vô tận.

Thiện Hiện nên biết, sắc vô tận nên chân như vô tận. Sắc sâu xa nên chân như sâu xa. Sắc cùng với chân như không sai khác. Thọ, tưởng, hành, thức vô tận nên chân như vô tận. Thọ, tưởng, hành, thức sâu xa nên chân như sâu xa. Thọ, tưởng, hành, thức cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, nhãn xứ vô tận nên chân như vô tận. Nhãn xứ sâu xa nên chân như sâu xa. Nhãn xứ cùng chân như không sai khác. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ vô tận nên chân như vô tận. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ sâu xa nên chân như sâu xa. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, sắc xứ vô tận nên chân như vô tận. Sắc xứ sâu xa nên chân như sâu xa. Sắc xứ cùng chân như không sai khác. Thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ vô tận nên chân như vô tận. Thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ sâu xa nên chân như sâu xa. Thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, nhãn giới vô tận nên chân như vô tận. Nhãn giới sâu xa nên chân như sâu xa. Nhãn giới cùng chân như không sai khác. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới vô tận nên chân như vô tận. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới sâu xa nên chân như sâu xa. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý giới cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, sắc giới vô tận nên chân như vô tận. Sắc giới sâu xa nên chân như sâu xa. Sắc giới cùng chân như không sai khác. Thanh, hương, vị, xúc, pháp giới vô tận nên chân như vô tận. Thanh, hương, vị, xúc, pháp giới sâu xa nên chân như sâu xa. Thanh, hương, vị, xúc, pháp giới cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, nhãn thức giới vô tận nên chân như vô tận. Nhãn thức giới sâu xa nên chân như sâu xa. Nhãn thức giới cùng chân như không sai khác. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới vô tận nên chân như vô tận. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới sâu xa nên chân như sâu xa. Nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý thức giới cùng chân như không sai khác.

Thiện Hiện nên biết, tất cả pháp vô tận nên chân như vô tận. Tất cả pháp sâu xa nên chân như sâu xa. Tất cả pháp cùng chân như không sai khác vậy. Thế nên chân như rất khó tin hiểu.

□